

Toolkit oprichten medische staf in de ggz

1. Organiseer collega's

- a. Peil via interne bijeenkomst belangstelling en gevoel van noodzaak van het oprichten van een medische staf.
- b. Organiseer een informatiebijeenkomst, eventueel met een externe spreker (Federatie Medisch Specialististen/LAD, ervaringsdeskundige).
- c. Informeer collega's over de bevoegdheden die in de Cao GGZ zijn vastgelegd (Regeling inspraak medisch specialisten – bijlage XIV Cao GGZ)

2. Bepaal doel

Stel vast wat het doel van de medische staf is.

Bijvoorbeeld:

De medische staf stelt zich ten doel om door en onder gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van haar leden een kwalitatief goede medisch specialistische zorg aan de patiënten te bevorderen, alsmede de belangen van haar leden in de relatie van haar leden tot de ggz-instelling, de raad van bestuur, de raad van toezicht en de zorgverzekeraars te behartigen, dit alles in de ruimste zin des woords.

3. Bepaal toegevoegde waarde voor raad van bestuur

Maak inzichtelijk wat de toegevoegde waarde van de medische staf is voor de raad van bestuur.

Bijvoorbeeld:

- a. Goed georganiseerde en professionele gesprekspartner
- b. Vereenvoudiging van en meer draagvlak voor besluitvorming
- c. Meer betrokkenheid en stimulans proactiviteit psychiaters

4. Bepaal toegevoegde waarde voor de psychiater

Maak inzichtelijk wat de toegevoegde waarde van de medische staf is voor de psychiaters.

Bijvoorbeeld:

- a. Gesprekspartner en belangenbehartiger richting de raad van bestuur
- b. Stroomlijning communicatie tussen psychiaters en raad van bestuur
- c. Afstemming met andere partijen binnen en buiten de instelling

5. Zorg voor draagvlak en mandaat

Creëer draagvlak en mandaat door de toegevoegde waarde aan de collega's kenbaar en zichtbaar te maken.

6. Betrek raad van bestuur bij oprichting

- a. Organiseer gezamenlijke (informatie)bijeenkomst
- b. Licht toegevoegde waarde toe
- c. Bespreek de handvatten die de Cao GGZ biedt
- d. Creëer gezamenlijk belang

7. Formaliseer de vereniging

- a. Maak een keuze voor een formele of informele vereniging.
- b. In geval van een informele vereniging (vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid):

- Stel statuten op (zie [Modelstatuten Federatie Medisch Specialisten en LAD](#)) middels onderhandse akte
- c. In geval van een formele vereniging (vereniging met volledige rechtsbevoegdheid):
 - Schakel notaris in
 - Stel statuten op (zie [Modelstatuten Federatie Medisch Specialisten en LAD](#)) middels notariële akte
 - Schrijf vereniging in bij KvK

8. Bepaal onderwerpen van overleg en advies en stel een stafreglement op

- a. Bepaal aan de hand van de Cao GGZ en de Regeling inspraak medisch specialisten (Bijlage XIV Cao GGZ) en de lokale omstandigheden de onderwerpen die tot het domein van de medische staf behoren.
- b. Stel een stafreglement op in overleg met de raad van bestuur (zie [Model Stafreglement Federatie Medisch Specialisten en LAD](#)), waarin de onderwerpen van overleg en afspraken met betrekking tot de adviesbevoegdheden van de medische staf en de informatievoorziening door de raad van bestuur worden opgenomen.
- c. Werk indien nodig het stafreglement met de raad van bestuur nader uit in separate deelopereenkomsten, waarin eventueel ook instemmingsgerechtigde onderwerpen kunnen worden overeengekomen.

Toelichting bij Toolkit oprichten medische staf in de ggz

Ad 1.

Deze stap is een van de belangrijkste in het proces. Het oprichten van een medische staf is immers een gezamenlijke inspanning en vergt betrokkenheid van alle toekomstige leden in het algemeen en van de voortrekkers en/of aankomend bestuursleden in het bijzonder.

Ad 2.

De psychiaters zijn evenals de raad van bestuur verantwoordelijk voor de kwaliteit en veiligheid van de psychiatrische zorg binnen de instelling, waarbij de raad van bestuur de eindverantwoordelijkheid draagt. Door betrokken te zijn bij strategische besluitvorming en structureel overleg te hebben met de raad van bestuur wordt invulling gegeven aan deze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid.

Ad 3.

De raad van bestuur is gebaat bij een goed functionerende medische staf. De medische staf kan immers een goed georganiseerde en professionele gesprekspartner zijn, hetgeen leidt tot bestuurlijke rust. Bovendien vereenvoudigt een gestroomlijnd overleg met de medische staf de besluitvorming en kunnen besluiten met meer draagvlak worden genomen. De medische staf is tevens een gremium dat kan zorgen voor meer betrokkenheid en proactiviteit onder de psychiaters bij de uitwerking en implementatie van doelen, ideeën en arbeidsvoorwaarden.

Ad 4.

De psychiaters zijn gebaat bij een goed functionerende medische staf. De medische staf kan immers optreden als belangenbehartiger (in ruime zin) richting de raad van bestuur. Door de belangen van de individuele psychiater te bundelen in een medische staf ontstaat een sterkere positie bij de raad van bestuur, bijvoorbeeld met betrekking tot arbeidsvoorwaarden, formatie, productieafspraken, kostenafspraken, substitutie. Bovendien loopt de communicatie vanuit de raad van bestuur via de medische staf gestroomlijnder en kan de medische staf een rol spelen in de afstemming met andere partijen binnen en buiten de instelling.

Ad 5.

De medische staf moet voldoende draagvlak en mandaat hebben vanuit de achterban om de toegevoegde waarde waar te maken. Draagvlak en mandaat zijn nodig om namens én ten behoeve van alle psychiaters serieus in gesprek te gaan met de raad van bestuur en houdbare afspraken te maken.

Draagvlak wordt gecreëerd door toegevoegde waarde aan de collega's kenbaar en zichtbaar te maken. Veel doelstellingen kunnen vaak alleen bereikt worden door deze als collectief op te pakken, bijvoorbeeld betrokkenheid bij afspraken met zorgverzekeraars of oplossingen voor te hoge werkdruk. In de praktijk zal dit een (groei)proces zijn. Naarmate de voordelen voor de achterban zichtbaar worden, zal het draagvlak ook groeien.

Ad 6.

De betrokkenheid van de raad van bestuur bij de oprichting van de medische staf draagt bij aan het ontwikkelen van een goede relatie en adequate informatie-uitwisseling tussen raad van bestuur en medische staf.

Ad. 7

Er kan onderscheid worden gemaakt tussen een formele en een informele vereniging. Bij een formele vereniging (waarbij de statuten middels een notariële akte tot stand zijn gekomen en de vereniging wordt ingeschreven in de KvK) is geborgd dat de bestuurders niet hoofdelijk aansprakelijk zijn.

De Federatie Medisch Specialisten en de LAD hebben in overleg met een notaris modelstatuten opgesteld. Deze zijn beschikbaar voor de oprichting van zowel een informele als een formele medische staf.

Ad 8.

Om concrete afspraken met de raad van bestuur te kunnen maken, is het noodzakelijk dat de medische staf daadwerkelijk in gesprek komt met de raad van bestuur. Het is daarom raadzaam om de onderwerpen van overleg goed voor te bereiden. De medische staf is er immers op gericht een bijdrage te kunnen leveren aan de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de patiëntenzorg, die zowel door de psychiaters als door de raad van bestuur wordt gedragen. Het overleg tussen de raad van bestuur en de medische staf waarborgt dat deze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid serieus wordt genomen. De medische staf komt dan ook niet alleen 'halen', maar ook 'brengen'. Bedenk in dat kader welke knelpunten de organisatie bezighouden en welke oplossingen de medische staf daarvoor kan bieden.

Advies

Adviezen van de medische staf aan de raad van bestuur kunnen desgevraagd of op eigen initiatief worden gegeven over onderwerpen die de medische staf aangaan, in elk geval t.a.v. de onderwerpen die volgen uit de Cao GGZ en de Regeling inspraak medisch specialisten, en eventueel ook (aanvullend) uit het stafreglement met de raad van bestuur.

De raad van bestuur heeft op grond van de Cao GGZ een aantal verplichtingen jegens de medische staf, namelijk:

- Bij voorgenomen beleidsontwikkeling die van invloed is op medische gang van zaken wordt de medische staf bij totstandkoming betrokken en om gemotiveerd advies gevraagd. De medische staf wordt voorts betrokken bij wijziging of vaststelling van onderwerpen als: werkdruk, koers en strategie, organisatie en inrichting van zorg- en werkprocessen t.b.v. continuïteit en kwaliteit van zorg en de ondersteuning van medisch specialisten.
- De raad van bestuur is voorts verplicht om de medische staf periodiek informatie en uitleg te geven over de kwantiteit en de kwaliteit van de door de (ggz-)instelling geleverde zorg, van de bestuurlijke voortgang in de (ggz-)instelling en de naleving van de vigerende governance-code.

De Federatie Medisch Specialisten en de LAD hebben in overleg met de NVvP een [Model Stafreglement](#) opgesteld.